

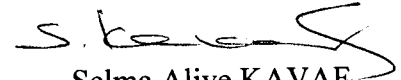

Selma Aliye KAVAF
DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı
Manisa Milletvekili

26 Kasım 2024

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sosyal Hizmetler Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifim ve gerekçesi ekte Başkanlığınıza sunulmuştur. Gereğini arz ederim. Saygılarımla.

Selma Aliye KAVAF

Deva Partisi Genel Başkan Yardımcısı
Manisa Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	İnsan Haklarını İnceleme , Plan ve Bütçe
Esas Komisyon	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler
Tarih: 27-11-2024	Esas No: 2/2725

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BSK.LIGI
27 Kasım 2024
Numara:

TBMM GENEL BAŞKANLIK
27 Kasım 2024
No: 1537434

Selma Aliye KAVAF
DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı
Manisa Milletvekili

GENEL GEREKÇE

Çocukların korunması ve sağlıklı gelişimi, toplumların geleceği açısından hayati önem taşımaktadır. Türkiye Cumhuriyeti, Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına Dair Sözleşme'yi imzalayarak çocuk haklarının korunması ve geliştirilmesi konusundaki kararlılığını uluslararası alanda ortaya koymuştur. Bu bağlamda, çocuklara yönelik her türlü istismarın önlenmesi ve istismara uğrayan çocukların korunması, devletin en temel görevleri arasındadır.

Çocuklara yönelik cinsel istismar vakaları, toplumumuzun en hassas ve öncelikli konularından biridir. Bu tür vakaların soruşturulması ve kovuşturulması sürecinde, mağdur çocukların ikinci örselenmelerden korunması büyük önem taşımaktadır. Mevcut sistemde, istismara uğrayan çocuklar, adli süreç boyunca birden fazla kuruma başvurmak ve yaşadıkları travmatik olayı defalarca anlatmak zorunda kalabilmektedir. Bu durum, çocukların psikolojik durumunu olumsuz etkilemekte ve adli sürecin sağlıklı işlenmesini zorlaştırmaktadır.

Çocuk İzlem Merkezleri, bu sorunlara çözüm getirmek amacıyla oluşturulmuş önemli yapılardır. Ancak, bu merkezlerin yasal statüsünün, işleyişinin ve koordinasyonunun daha net bir şekilde belirlenmesi ihtiyacı doğmuştur. Bu kanun teklifi, Çocuk İzlem Merkezleri'nin hukuki altyapısını güçlendirmeyi, standart uygulamaları geliştirmeyi ve bu merkezlerin ülke genelinde yaygınlaştırılmasını hedeflemektedir.

Teklif ile, Çocuk İzlem Merkezleri'nin yapısı, işleyişi ve yönetimi ayrıntılı olarak düzenlenmektedir. Her ilde en az bir merkez kurulması zorunluluğu getirilerek, hizmetin ülke genelinde yaygınlaştırılması amaçlanmaktadır. Merkezlerde görev yapacak personelin nitelikleri ve eğitimi konusunda standartlar belirlenerek, hizmet kalitesinin artırılması hedeflenmektedir.

Kanun teklifi, Çocuk İzlem Merkezleri'nin işleyişini iyileştirmek için ulusal ve il düzeyinde koordinasyon kurulları oluşturmaktadır. Bu kurullar sayesinde, farklı kurumlar arasında etkin işbirliği ve koordinasyon sağlanacak, uygulamadaki sorunlar hızla tespit edilip çözüme kavuşturulabilecektir.

Teklifin bir diğer önemli yönü, Çocuk İzlem Merkezleri'nin finansmanını güvence altına almasıdır. Merkezlerin giderlerinin Sağlık Bakanlığı bütçesinden karşılanması ve bu ödeneğin başka amaçlarla kullanılamaması, merkezlerin sürdürülebilirliğini sağlayacaktır.

Ayrıca, Çocuk İzlem Merkezleri'nin faaliyetlerinin düzenli olarak raporlanması ve değerlendirilmesi, sistemin sürekli iyileştirilmesine olanak tanıyacaktır. Bu raporların kamuoyuyla paylaşılması, şeffaflığı artıracak ve toplumsal farkındalığı güçlendirecektir.

Bu kanun teklifi, çocuk haklarının korunması ve çocuğa yönelik adli süreçlerin iyileştirilmesi konusunda önemli bir adım niteliğindedir. Teklifin yasalaşması halinde, istismara uğrayan çocukların daha etkin bir şekilde korunması, adli süreçlerin çocuk odaklı bir yaklaşımla yürütülmesi ve çocuk hakları konusunda toplumsal bilincin artırılması mümkün olacaktır. sağlayacak, ülkemizi bu alanda örnek bir konuma taşıyacaktır.

Selma Aliye KAVAF
DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı
Manisa Milletvekili

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1 - Çocuk İzlem Merkezleri'nin kuruluş amacını, yapısını ve yaygınlaştırılmasını düzenlemektedir. Her ilde en az bir merkez kurulması zorunluluğu getirilerek hizmetin ülke genelinde erişilebilir olması amaçlanmaktadır.

MADDE 2 - Çocuk İzlem Merkezleri'nin iç yapılanmasını düzenlemektedir. Merkezlerde bulunması gereken birimler belirlenerek multidisipliner bir yaklaşımın benimsenmesi hedeflenmektedir.

MADDE 3 - Merkezlerde görev yapacak personelin niteliklerini ve eğitimini düzenlemektedir. Farklı uzmanlık alanlarından personelin bir arada çalışması ve özel eğitim alması öngörülerek hizmet kalitesinin artırılması amaçlanmaktadır.

MADDE 4 - Merkezlerde yapılan işlemlerin hukuki niteliğini düzenlemektedir. Çocukların ifadelerinin alınması ve muayenelerinin bu merkezlerde yapılması öngörülerek ikincil örselenmenin önlenmesi hedeflenmektedir.

MADDE 5 - Çocuk İzlem Merkezleri Koordinasyon Kurulu'nun oluşumunu ve görevlerini düzenlemektedir. Üst düzey bir koordinasyon mekanizması kurularak kurumlar arası işbirliğinin güçlendirilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 6 - İl düzeyinde koordinasyon kurullarının oluşturulmasını öngörmektedir. Yerel düzeyde etkin bir koordinasyon sağlanarak merkezlerin il özelindeki ihtiyaçlara uygun şekilde çalışması hedeflenmektedir.

Selma Aliye KAVAF
DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı
Manisa Milletvekili

MADDE 7 - Merkezlerin finansmanını düzenlemektedir. Giderlerin Sağlık Bakanlığı bütçesinden karşılanması ve ödeneğin başka amaçlarla kullanılamaması öngörülerek mali sürdürülebilirliğin sağlanması amaçlanmaktadır.

MADDE 8 - Merkezlerin faaliyetlerinin raporlanmasını ve değerlendirilmesini düzenlemektedir. Düzenli raporlama ve değerlendirme mekanizması kurularak performansın izlenmesi ve iyileştirilmesi hedeflenmektedir.

MADDE 9- Yürürlük maddesidir.

MADDE 10- Yürütme maddesidir.

Selma Aliye KAVAF
DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı
Manisa Milletvekili

SOSYAL HİZMETLER KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1 – 24/5/1983 tarihli ve 2828 sayılı Sosyal Hizmetler Kanunu'na aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

"EK MADDE 12- Çocuk İzlem Merkezleri, cinsel istismar şüphesi altındaki çocukların ikincil örselenmesini asgariye indirmek, adli ve tıbbi işlemlerin bu alanda eğitilmiş kişiler tarafından tek merkezde ve tek seferde gerçekleştirilmesini temin etmek amacıyla kurulur.

Çocuk İzlem Merkezleri, Sağlık Bakanlığı'na bağlı hastaneler bünyesinde faaliyet gösterir. Her ilde en az bir Çocuk İzlem Merkezi kurulması zorunludur. Nüfusu bir milyonu aşan illerde, her bir milyon nüfus için ilave bir merkez kurulur.

Çocuk İzlem Merkezlerinin kurulması, işletilmesi ve denetlenmesine ilişkin usul ve esaslar, Sağlık Bakanlığı'nın koordinasyonunda, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Adalet Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığı'nın görüşü alınarak Cumhurbaşkanınca çıkarılan yönetmelikle düzenlenir."

MADDE 2 – 24/5/1983 tarihli ve 2828 sayılı Sosyal Hizmetler Kanunu'na aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

"EK MADDE 13- Çocuk İzlem Merkezlerinde aşağıdaki birimler bulunur:

- a) Koordinasyon Birimi
- b) Adli Görüşme Birimi
- c) Tıbbi Muayene ve Tedavi Birimi
- d) Psikososyal Destek Birimi
- e) Hukuki Destek Birimi
- f) İzleme ve Değerlendirme Birimi

Her Çocuk İzlem Merkezi'nde bir merkez müdürü ve yeterli sayıda merkez müdür yardımcısı bulunur. Merkez müdürü, tercihen çocuk sağlığı ve hastalıkları veya çocuk psikiyatrisi uzmanları arasından Sağlık Bakanlığı tarafından atanır."

MADDE 3 – 24/5/1983 tarihli ve 2828 sayılı Sosyal Hizmetler Kanunu'na aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

"EK MADDE 14- Çocuk İzlem Merkezlerinde; çocuk psikiyatristi, adli tıp uzmanı, psikolog, sosyal hizmet uzmanı, çocuk gelişimi uzmanı, hemşire, avukat ve benzeri personel görev yapar. Bu merkezlerde görev yapacak personelin nitelikleri, görev ve yetkileri ile çalışma usul ve esasları yönetmelikle belirlenir.

Çocuk İzlem Merkezlerinde görev yapacak personel, çocuk hakları, çocuk psikolojisi, çocukla iletişim ve adli görüşme teknikleri konularında özel eğitim alır. Bu eğitimlerin içeriği ve süresi yönetmelikle belirlenir."

MADDE 4 – 24/5/1983 tarihli ve 2828 sayılı Sosyal Hizmetler Kanunu'na aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

"EK MADDE 15- Cinsel istismar şüphesi altındaki çocukların ifadelerinin alınması ve muayenelerinin yapılması, Çocuk İzlem Merkezlerinde gerçekleştirilir. Bu işlemler sırasında çocuğun yaşı ve gelişim düzeyi göz önünde bulundurularak, çocuğa yönelik her türlü örseleyici müdahaleden kaçınılır.

Çocuk İzlem Merkezlerinde yapılan işlemler ve alınan ifadeler, ceza muhakemesinde delil olarak kullanılır. Bu merkezlerde alınan ifadeler, kural olarak yargılama sırasında tekrar alınmaz. Ancak, hâkim veya mahkeme tarafından zorunlu görülen hallerde, çocuğun tekrar dinlenmesine karar verilebilir. Bu durumda da ifade alma işlemi, Çocuk İzlem Merkezi'nde gerçekleştirilir."

Selma Aliye KAVAF
DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı
Manisa Milletvekili

MADDE 5 – 24/5/1983 tarihli ve 2828 sayılı Sosyal Hizmetler Kanunu'na aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

"EK MADDE 16- Çocuk İzlem Merkezleri Koordinasyon Kurulu kurulur. Kurul, Sağlık Bakanı'nın başkanlığında, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı, Adalet Bakanı ve İçişleri Bakanı'ndan oluşur. Kurul, yılda en az iki kez toplanır.

Koordinasyon Kurulu'nun görevleri şunlardır:

- a) Çocuk İzlem Merkezleri'nin etkin çalışması için gerekli tedbirleri almak
- b) Kurumlar arası işbirliği ve koordinasyonu sağlamak
- c) Çocuk İzlem Merkezleri'nin ülke genelindeki uygulamalarını değerlendirmek ve standart uygulamaların geliştirilmesini sağlamak
- d) Çocuk İzlem Merkezleri'nin yıllık faaliyet raporlarını değerlendirmek ve kamuoyuna açıklamak"

MADDE 6 – 24/5/1983 tarihli ve 2828 sayılı Sosyal Hizmetler Kanunu'na aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

"EK MADDE 17- Her ilde, Çocuk İzlem Merkezi İl Koordinasyon Kurulu kurulur. Kurul, Vali başkanlığında, il sağlık müdürü, aile ve sosyal hizmetler il müdürü, il emniyet müdürü, il jandarma komutanı, Cumhuriyet başsavcısı veya görevlendireceği Cumhuriyet savcısı ve baro temsilcisinden oluşur.

İl Koordinasyon Kurulu'nun görevleri şunlardır:

- a) İldeki Çocuk İzlem Merkezi'nin etkin çalışması için gerekli tedbirleri almak
- b) Kurumlar arası işbirliği ve koordinasyonu il düzeyinde sağlamak
- c) İldeki Çocuk İzlem Merkezi'nin faaliyetlerini değerlendirmek ve iyileştirme önerilerinde bulunmak"

MADDE 7 – 24/5/1983 tarihli ve 2828 sayılı Sosyal Hizmetler Kanunu'na aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

"EK MADDE 18- Çocuk İzlem Merkezlerinin giderleri, Sağlık Bakanlığı bütçesinden karşılanır. Bu merkezlerin ihtiyaç duyduğu personel, Sağlık Bakanlığı ve ilgili diğer kamu kurum ve kuruluşları tarafından görevlendirilir veya sözleşmeli olarak istihdam edilir.

Çocuk İzlem Merkezleri için Sağlık Bakanlığı bütçesine konulan ödenek, başka bir amaçla kullanılamaz ve aktarılamaz."

MADDE 8 – 24/5/1983 tarihli ve 2828 sayılı Sosyal Hizmetler Kanunu'na aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

"EK MADDE 19- Çocuk İzlem Merkezleri, faaliyetleri hakkında her yıl Ocak ayı sonuna kadar bir önceki yıla ait faaliyet raporu hazırlar ve Sağlık Bakanlığı'na sunar. Bakanlık, bu raporları değerlendirerek ulusal düzeyde bir rapor hazırlar ve Koordinasyon Kurulu'na sunar.

Koordinasyon Kurulu tarafından onaylanan yıllık rapor, kişisel verilerin korunması ilkelerine uygun olarak kamuoyuna açıklanır."

MADDE 9- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 10- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.